

**Қаратөбе ауданы.
Соналы жалпы орта білім беретін мектебі**

САБАҚ: Қазақтың ұлттық және зияткерлік ойындары (Тогызқұмалақ ойыны).

Тақырыбы: Қазақтың ұлттық ойындары.

Күні: 15.11.2017

Сынып: 5

Өткізген: Дене шынықтыру мұғалімі Дуйсенов Ж.А

Осы сабақ арқылы жүзеге асатын оқу мақсаттары:

5.2.7.7 Жарыс кезінде әділ ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсету және түсіндіру.

Сабақ мақсаттары:

Барлық оқушылар орындай алады:

- ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлықтарын көрсетеді және түсінеді.

Көпшілік оқушылар орындай алады:

- ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлықтарын көрсетеді және біледі.

Кейбір оқушылар орындай алады:

- ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлықтарын көрсетеді, түсінеді және өзгеге оқушыларға үйрете алады.

Жетістік критерийлері:

1. Ойын тарихын, ережелерін біледі.
2. Ойын комбинацияларын реттілікпен орындайды.
3. Тез есептеп, уақытпен ойнайды.

Тілдік мақсаттар:

Пәнге қатысты сөздік қор мен терминдер.

Тоғызқұмалақ – *тоғызкумалак* – *toqyzkumalak*

Сағат – *часы* - *clock*

Отаяу – *гнездо* - *nest*

Пән аралық байланыстар:

Сурет, ағылшын тілі, орыс тілі, математика, тарих.

Алдыңғы меңгерілген білім:

Гимнастикалық жиынтықтың негізін құру.

Дескрипторлар:

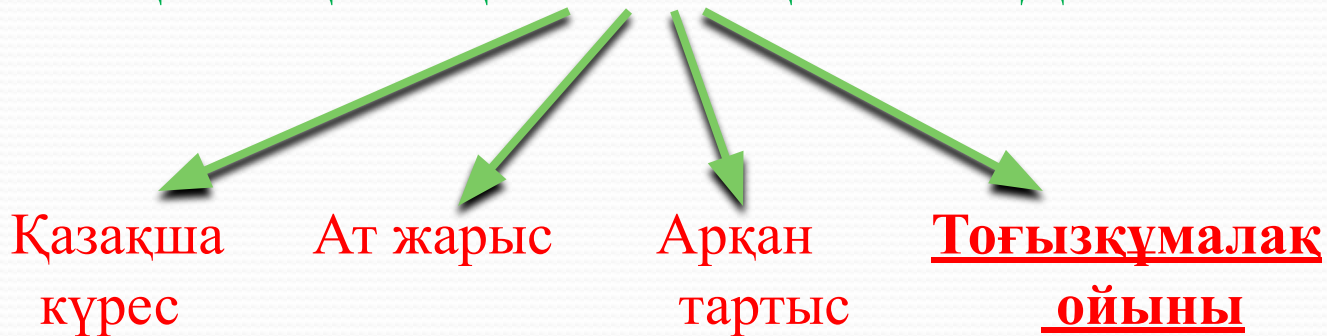
- тоғызқұмалақ ойынын ойнап үйренеді;*
- құмалақ санын тез есептеу жолдарын үйренеді;*
- уақытпен ойнап үйренеді;*
- жазып ойнау жолдарын үйренеді.*

Сабақтың жоспарланған кезеңдері:

Сабақтың басы:

- оқушылармен амандасу, түгендеу;
- 2 топқа бөлу; (топшамалар арқылы 1 топ – «Қырандар», 2 топ – «Тапқырлар»)
- топтастыру стратегиясы.

ҚАЗАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ ОЙЫНДАРЫ

- сабақтың мақсатымен таныстыру.

- тоғызқұмалақ ойыны кезінде кезінде әділ ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсету және түсіндіру.

Сабақтың ортасы:

- Тоғызқұмалақ ойынының тарихына шолу жасау (бейнеролик арқылы);
- тоғызқұмалақ ережесімен таныстыру;

- тоғызқұмалақ тақтасымен таныстыру; (тақтада отаулар 1,2,3,4,5,6,7,8,9 сандарымен белгіленген, тақтада 18 отау, 2 қазан болады).

Отәу

1

2

3

4

5

6

7

8

9

3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3

ҚАЗАҢ

ҚАЗАҢ

Отәу

3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3

мандай

көзіммен

қарықарған

балбасар

бел

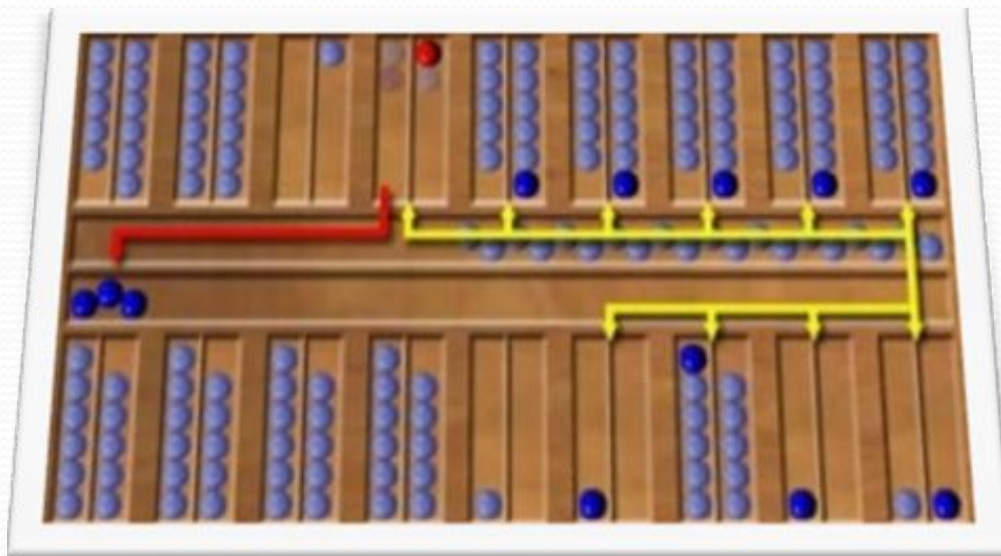
аурағар

атөтпес

кешпелі

тандық

- барлық құмалақтар санын шығару; (барлық құмалақтар саны 162 құмалақ).
- қалай жүру керектігін үйрету; (1-ші отаудан, 9-шы отауға қарай, яғни солдан, оңға қарай).
- тұздық алу жолдарын үйрету; (тұздықты 9-шы отаудан басқа, кез-келген отаудан алуға болады).
- уақытпен ойнауды үйрету; (уақытпен ойнау «блиц» деп аталады, оны арнайы уақыт қойып ойнайды).
 - жазып ойнауды үйрету (Мысалы, 29-110: (10) 2 отау саны, 9 сол отаудағы құмалтар саны, 110 қарсыласының 1 отауындағы 10 құмалақты алғаны, ал қос нүкте белгісі, оның табысты жүріс екенін білдіреді).

маңдай

көкмойын

қандықақпан

белбасар

бел

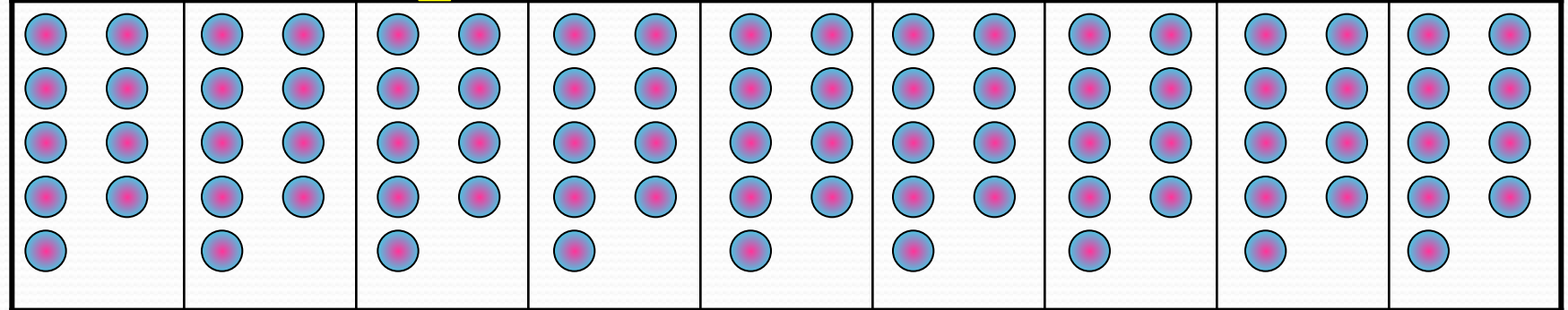
атсұратар

атөтпес

көшпелі

тандық

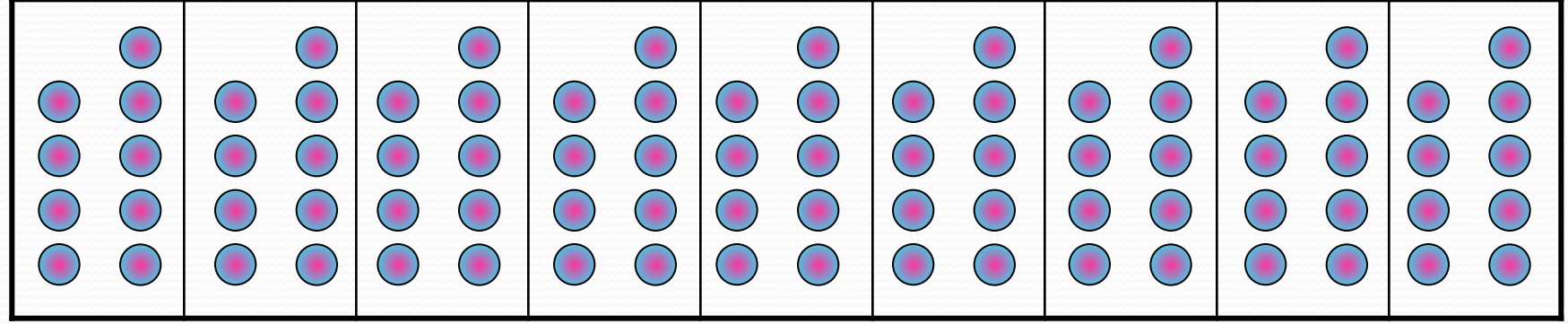
Отаяу

ҚАЗАН

ҚАЗАН

Отаяу

1

2

3

4

5

6

7

8

9

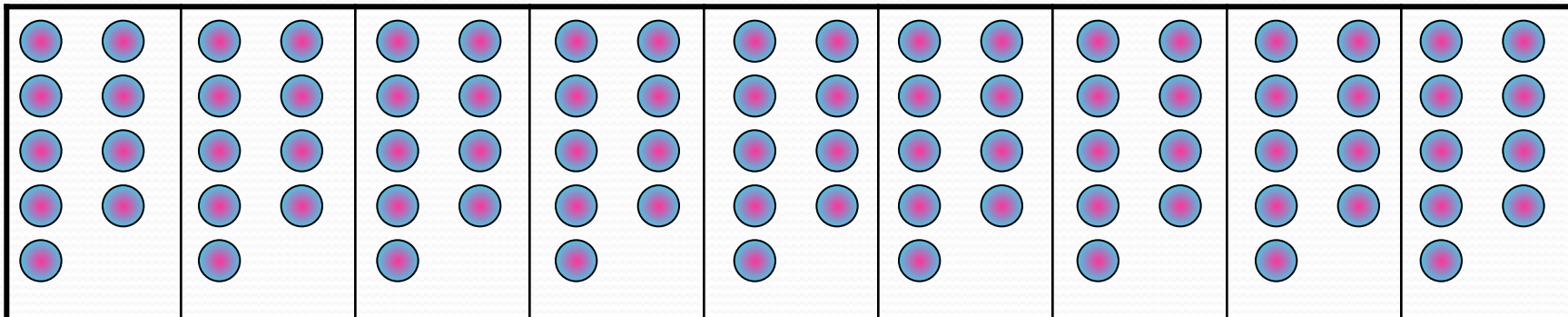

Тоғызқұмалақ тақтасының үлгісі

а ә б г ғ д е ж з

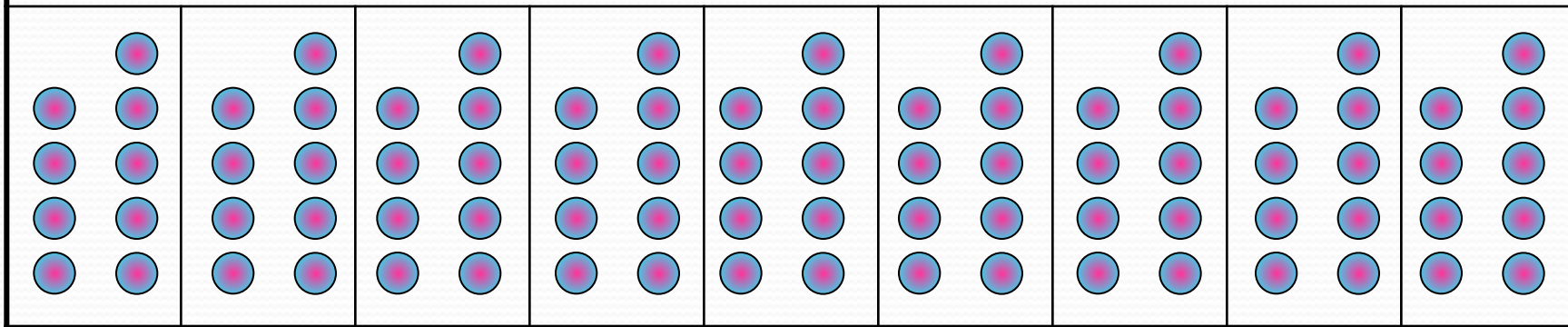
Отай

ҚАЗАН

ҚАЗАН

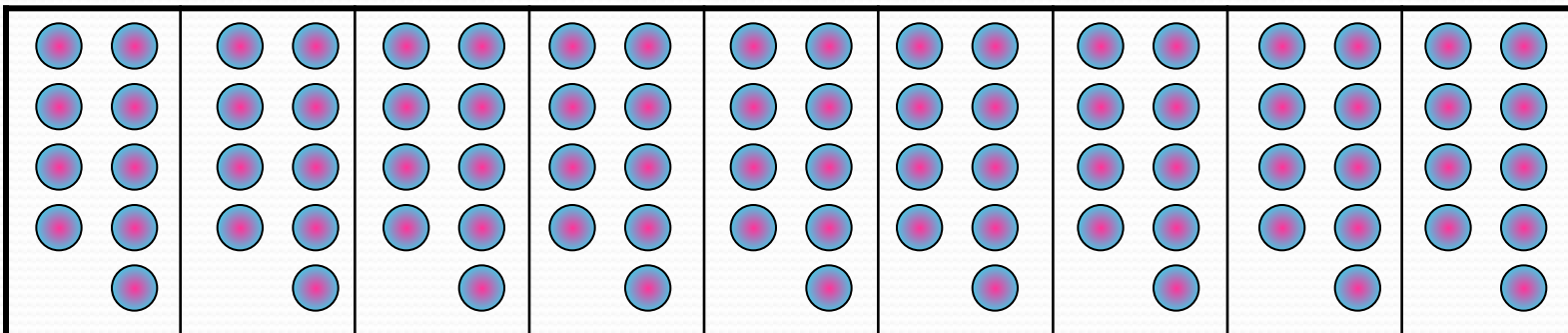
Отай

1 2 3 4 5 6 7 8 9

9 8 7 6 5 4 3 2 1

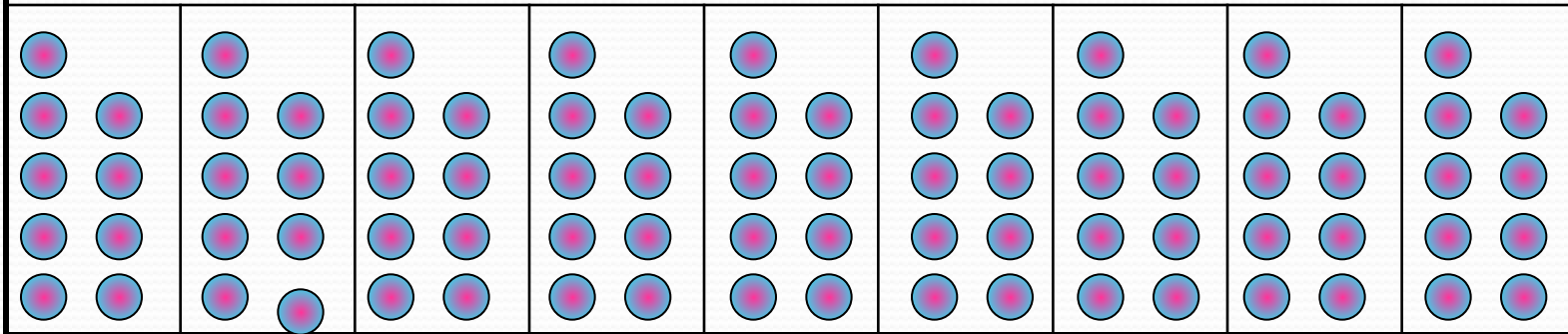
Отау

қазан

қазан

Отау

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Тұздық алу

а ә б в г ғ д е ж

Отай

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Тұздық

Отай

--	--	--	--	--	--	--	--	--

1 2 3 4 5 6 7 8 9

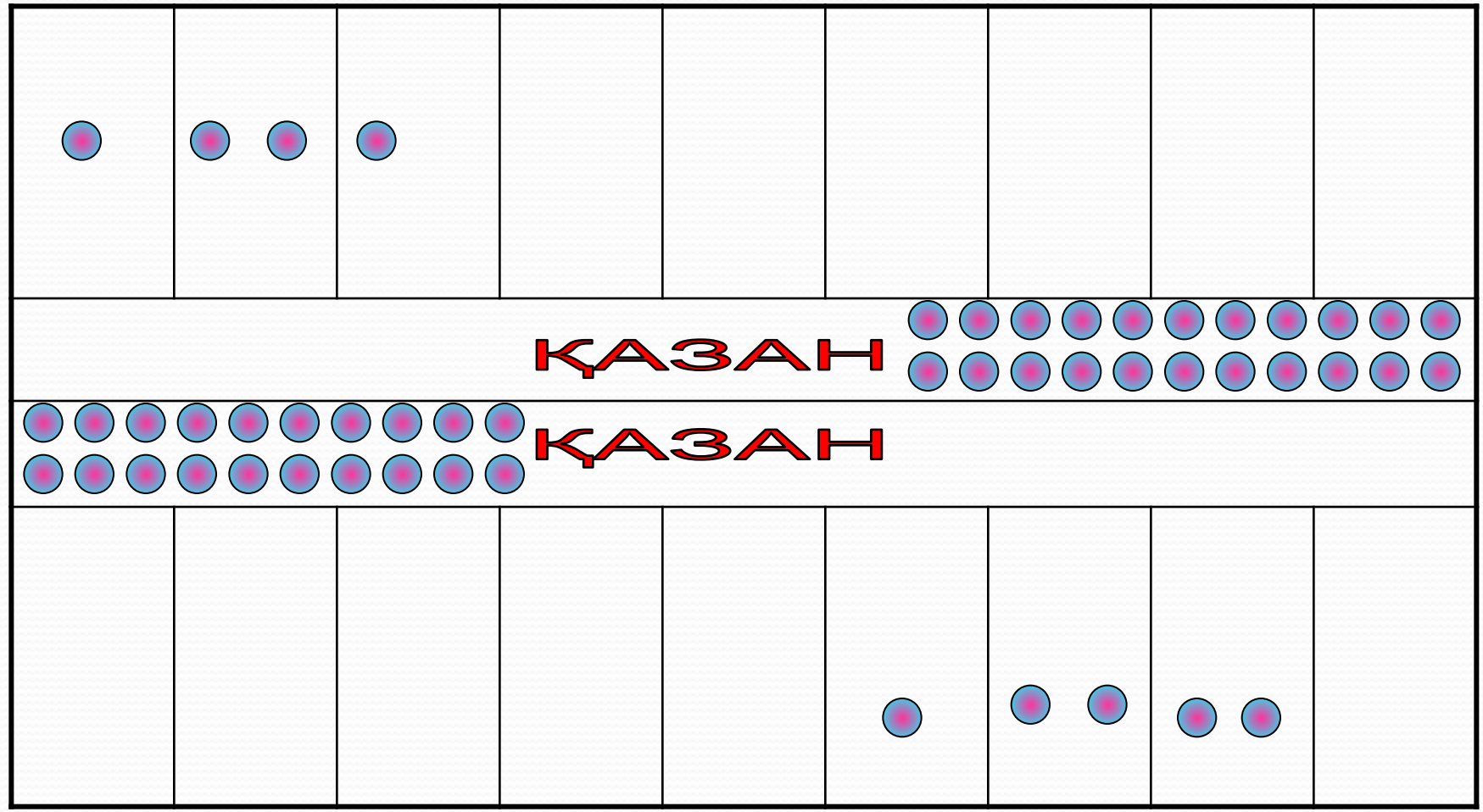

АТ сұрау

9 8 7 6 5 4 3 2 1

Отай

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Отай

Сабақтың аяғы:

- рефлексия арқылы жұмыстану;
- оқушылар өз жұмысы мен сыныптастарының жұмысын «Бас бармақ» тәсілі арқылы бағалайды.

Бағалау:

Ресурстар:

Топшамалар, топ аттары, интербелсенді тақта, бейнероликтер, тоғызқұмалақ тақталары, сағаттар, суреттер.

Дифференциалды оқыту:

Барлық оқушылар орындай алады:

Тоғызқұмалақ ойынын ойнайды және тапсырмаларды орындай алады.

Көпшілік оқушылар орындай алады:

Құмалақ санын тез есептеуді орындай алады, уақытқа ойнауды орындай алады және көресете алады.

Кейбір оқушылар орындай алады:

Жазып ойнауды орындай алады және басқа ойыншыға үйрете алады.

Сабақ бойынша рефлексия:

- *тоғызқұмалақ ертеде қалай аталған?*
- *тоғызқұмалақ тақтасында неше отау бар?*
- *тоғызқұмалақ тақтасында неше құмалақ бар?*
- *ойын бастаушы ойынды қалай бастау керек?*
- *тұздықты нешінші отаудан алуға болмайды?*
- *уақытпен ойнауды үйрендің бе?*
- *уақытпен ойнау қалай аталады?*
- *жазып ойнауды үйрендің бе?*

*Назарларыңызға
рахмет!*